

STORK 2.0 (Saugus tarpvalstybinis tapatybės nustatymas, angl. *Secure idenTity acrOss boRders linked*) projektas – trejų metų Europos Sąjungos (ES) finansuojamas projektas, skirtas palengvinti elektroninės atpažinties (eID) naudojimą Europoje tarpvalstybiniu lygiu.

Vienas esminių uždavinių vystant e. valdžią yra patikimas ir saugus asmenų identifikavimas ir autentifikavimas elektroninėje erdvėje. Nuo 2010 m. sausio 1 d. Vidaus reikalų ministerija aktyviai dalyvauja STORK projekte.

Vidaus reikalų ministerija, atstovaudama Lietuvai, kartu su 16 ES valstybių narių ir Islandija 2011 m. sėkmingai užbaigė bandomojo projekto STORK įgyvendinimą. STORK projektu buvo siekiama sukurti ir išbandyti sprendimus, kuriais užtikrinamas patikimas ir saugus skirtingų ES valstybių narių asmens tapatybės kortelių sąveikumas.

STORK projekto pasiekimai. Įgyvendinant STORK projektą buvo sukurta Europos eID sąveikumo platforma, ir taip piliečiams suteikta galimybė savo ir kitose valstybėse naudotis e. valdžios paslaugomis naudojant savo nacionalinę eID. Nuo 2008 m. iki 2011 m., pripažindamas elektroninio identifikavimo valdymo svarbą, STORK projektas pasiūlė praktinius sprendimus, siekiant palengvinti piliečių gyvenimą, parodė, kaip naujosios IRT paslaugos gali padėti piliečiams ir verslui tapti mobiliems. Be to, projektas prisidėjo prie veiksmingo e. valdžios administracinių paslaugų supaprastinimo modelio ir pateikė bendrą strategiją, suteikiant galimybę patikimai naudotis e. paslaugomis, tokiu būdu ir toliau plečiant susipažinimą su asmens tapatybės kortelėmis.

2011–2015 m. Europos e. valdžios veiksmų plane, taip pat kaip ir Europos direktyvoje dėl e. paslaugų, atkreipiamas didelis dėmesys į eID, saugumo ir sąveikumo svarbą Europos mastu.

Projekto metu Lietuvoje įdiegta bandomoji Europinė pasitikėjimo sistema (angl. *Pan European Proxy System – PEPS*), sėkmingai išbandyta ir atlikti tarpvalstybiniai asmenų identifikavimai, naudojant realius eID kortelėse esančius sertifikatus, su 11 ES valstybių narių. Šie sprendimai toliau bus plėtojami ES STORK 2.0 projekte, kuriame dalyvauja ir Lietuva.

STORK 2.0. STORK 2.0 projektas inicijuotas pasiekus sėkmingų rezultatų STORK projekte, nusprendus vykdyti tolimesnius žingsnius aiškiai užsibrėžiant konkrečius tikslus, tai yra, pasiekti kuo platesnį eID naudojimą Europoje tarpvalstybiniu lygiu, prisitaikant prie Europinės eID (identifikavimo ir autentifikavimo) sistemos. STORK 2.0 projekto metu didžiausias dėmesys sutelktas privataus ir viešojo sektoriaus konvergencijai, apimant eID operacinę sistemą ir infrastruktūrą, taip siekiant užtikrinti saugų juridinių ir fizinių asmenų autentiškumą, apimant sustiprintą duomenų apsaugą ir saugius siuntimo būdus (atributus), kuriuos kontroliuoja, valdo pats vartotojas.

STORK 2.0 projekte kartu su 58 konsorciumo partneriais dalyvauja 19 valstybių. Pagrindiniai **STORK 2.0** uždaviniai yra:

- **Paspartinėti eID viešųjų paslaugų plėtrą**, palaikant bendrą eID valdymo architektūrą Europoje, tačiau nekeičiant jau egzistuojančios infrastruktūros šalyje.
- **Sąveikauti su kitomis ES iniciatyvomis, siekiant maksimalios eID paslaugų naudos.**
- **Palengvinti privataus ir viešojo sektorių konvergenciją** sukuriant visiškai veikiančią sistemą ir infrastruktūrą, kuri eID naudoja saugiam ir nuosekliam juridinių ir fizinių asmenų atpažinimui visoje ES.
- **Vykdamas keturis bandomuosius projektus tarp valstybių testuoti saugius ir lengvai naudojamus eID sprendimus piliečiams ir verslui realioje aplinkoje.**

Minėti tikslai bus įgyvendinti pritaikant bandomuosius projektus (**e. universitetas, e. bankininkystė, e. verslas, e. sveikata**) realioje aplinkoje. Siūlomos tarpvalstybinės e. valdžios paslaugos vartotojams bus testuojamos ir aiškinamosi praktikoje, kaip teikti tokias paslaugas bei kokius privalumus ir iššūkius ES mastu pateiks ši atpažinimo sistema.

STORK 2.0 projektu bus ratifikuotos bendros taisyklės, specifikacijos, standartai, reikalingi abipusiam asmens tapatybės kortelių atpažinimui tarp valstybių, kas padės išvengti interneto ir internetinių viešųjų paslaugų sektoriaus nacionalinio susiskaidymo, o milijonams įmonių ir piliečių palengvins gyvenimą ES, taip pat sustiprins bendrą skaitmeninę rinką viešosioms ir komercinėms paslaugoms, kurią vienys bendra paslaugų direktyva.

Taigi **STORK 2.0** projektas sukurs pagrindą būsimiems plačiai naudojamiems eID sprendimams, suteikdamas galimybę keisti juridinių ir fizinių asmenų atpažinties požymiais nepaisant sienų, tuo prisidėdamas prie Europos lyderiavimo skaitmeninėje rinkoje.

Platesnę informaciją galite rasti interneto puslapyje: www.eid.lt.

Jūratė Sokolova

Vidaus reikalų ministerijos

Elektroninės valdžios politikos skyriaus vyriausioji specialistė

Tel. (8 5) 271 8763, el. p. jurate.sokolova@vrm.lt